

ชื่อเรื่อง	การวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง โดยการประยุกต์ใช้ระบบ สารสนเทศภูมิศาสตร์ กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก
ผู้วิจัย	ชิตชนก ศรีสงคราม และ จูติมา มุลออด
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภิรมย์ อ่อนเส็ง
ประเภทสารนิพนธ์	ภาคนิพนธ์ วท.บ. สาขาวิชาภูมิศาสตร์, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2557
คำสำคัญ	ภัยแล้ง , การใช้ประโยชน์ที่ดิน

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยด้านกายภาพที่เป็นสาเหตุการเกิดภัยแล้งในแต่ละพื้นที่ของจังหวัดพิษณุโลก และเพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่ทำให้เกิดภัยแล้งโดยประยุกต์ใช้วิธีการระบวงการวิเคราะห์เชิงลำดับศักดิ์ (Analytical Hierarchy Process: AHP) และจัดทำแผนที่แสดงพื้นที่เสี่ยงภัยแล้งในจังหวัดพิษณุโลก โดยมีปัจจัยที่เกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพ 4 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่อปี ปัจจัยศักยภาพน้ำใต้ดิน ปัจจัยระยะห่างจากแหล่งน้ำ และปัจจัยสภาพภูมิประเทศและดิน วิธดำเนินการศึกษาโดยการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ด้วยการนำมาวิเคราะห์กับค่าถ่วงน้ำหนักที่ใช้ในการประเมินพื้นที่เสี่ยงภัยแล้งตามวิธีการประเมินโดยระบบผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นจึงนำมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการระบวงการวิเคราะห์เชิงลำดับศักดิ์

ผลการศึกษา พบว่าการวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยงภัยแล้งจากปัจจัยทางกายภาพ โดยใช้วิธีการประเมินโดยระบบผู้เชี่ยวชาญ โดยการซ้อนทับข้อมูล (Overlay) ของทั้ง 4 ปัจจัย จะเห็นได้ว่า พื้นที่เสี่ยงภัยแล้งมากคือ บริเวณพื้นที่เขตนินเขาและภูเขาสูงตอนกลางของจังหวัด ในเขตอำเภอวัดโบสถ์ อำเภอวังทอง ต่อเนื่องไปยังอำเภอชาติตระการ และอำเภอนครไทย กับอีกส่วนหนึ่งที่เขตภูเขาสูงด้านตะวันออกสุดของจังหวัดในเขตอำเภอชาติตระการ และอำเภอนครไทย ส่วนพื้นที่เสี่ยงภัยแล้งน้อยที่สุดอยู่ในเขตที่ราบลุ่มน้ำของแม่น้ำน่านเป็นส่วนใหญ่ตั้งแต่อำเภอมหามิตรามลงไปถึงอำเภอบางกระทุ่ม และผลการศึกษา เมื่อนำข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินมาทำการซ้อนทับข้อมูล (Overlay) กับแผนที่ที่ได้จากหาพื้นที่เสี่ยงภัยแล้งด้วยปัจจัยทางกายภาพที่ใช้วิธีการประเมินโดยระบบผู้เชี่ยวชาญกับแผนที่ที่ได้จากวิธีการระบวงการวิเคราะห์เชิงลำดับศักดิ์ ของทั้ง 4 ปัจจัย พบว่า พบว่า พื้นที่เสี่ยงภัยแล้งมาก คือบริเวณพื้นที่ด้านตะวันออกของจังหวัดพิษณุโลก ในเขตอำเภอชาติตระการ อำเภอนครไทย และพื้นที่ต่อเนื่องกันหลายอำเภอในบริเวณตอนกลางของจังหวัด คือ อำเภอนครไทย อำเภอชาติ-ตระการ อำเภอวัดโบสถ์ อำเภอวังทอง และบางส่วนของ